

Kennisgeving Ontwerp Nota Ruimte

Van maandag 6 oktober tot en met maandag 15 december 2025 kunt u een reactie geven op de Ontwerp-Nota Ruimte, het milieueffectrapport (planMER) en de passende beoordeling. Hieronder leest u er meer over en hoe u kunt reageren.

WAAROVER GAAT DE NOTA RUIMTE?

De Nota Ruimte is ons kompas voor de toekomst. Het Rijk geeft hiermee richting aan de ruimtelijke ordening en inrichting van onze leefomgeving, van Groningen tot Zeeland en van onze grote steden tot het landelijk gebied en de Noordzee. Regie op de inrichting van Nederland is nodig omdat de ruimte in ons dichtbevolkte land schaars is en de opgaven op het gebied van woningbouw, bereikbaarheid, energie, defensie, economie, landbouw, natuur, water en bodem groot zijn. Deze opgaven staan bovendien niet los van elkaar. Zo hebben nieuwe woningen energie en water nodig, en moeten deze, net als onze bedrijven en industrie, goed bereikbaar zijn.

De ruimtelijke opgaven waarvoor we richting 2050 staan zijn groot en veelvormig, terwijl de maatschappelijke en mondiale context snel verandert. Dat is een uitdaging, maar ook een kans om de kwaliteit van de leefomgeving een impuls te geven. De Nota Ruimte hanteert hierbij het motto 'elke regio telt'. Dat betekent: *sterk houden wat sterk is en sterker maken wat sterk moet zijn*. Zo bieden we perspectief aan elke regio en doen we recht aan de onderscheidende kracht van de verschillende delen van Nederland. Zodat elke regio een passende rol heeft in het functioneren van ons land, en zodat regio's elkaar versterken. Dat lukt alleen als we samen aan de slag gaan, de bijdrage van elke regio is cruciaal bij het oppakken van alle opgaven in de fysieke leefomgeving.

De Ontwerp-Nota Ruimte ordent de verschillende beleidskeuzes binnen vier samenhangende thema's: wonen, werken en bereikbaarheid, economie en energie, landbouw en natuur, en water en bodem.

De Nota Ruimte is een nationale omgevingsvisie zoals bedoeld onder Afdeling 3.1 Omgevingsvisies van de Omgevingswet. Een omgevingsvisie is zelfbindend voor de overheid die hem opstelt. De Nota Ruimte is gericht op de nationale schaal, waarbij het gaat om Europees Nederland inclusief de territoriale wateren, zoals aangegeven in de Omgevingswet.

Ten behoeve van de Ontwerp-Nota Ruimte is een milieueffectrapport (planMER) opgesteld. Dit rapport beschrijft kansen en risico's voor de fysieke leefomgeving van de in de Ontwerp-Nota Ruimte gemaakte beleidskeuzes. Het rapport gaat in op milieueffecten en brengt ook andere omgevingseffecten in beeld. Ook is een passende beoordeling opgesteld. Hierin zijn mogelijke consequenties van de beleidskeuzes voor de Natura 2000-gebieden getoetst.

BEKIJKEN VAN DE DOCUMENTEN

De documenten staan van maandag 6 oktober tot en met maandag 15 december 2025 op www.inspraaknotaruimte.nl.

Op papier kunt u de documenten tijdens kantooruren en alleen op afspraak bekijken bij het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, Turfmarkt 147, Den Haag, telefoon 0704266642. Daarnaast zijn de stukken op alle provinciehuizen in Nederland in te zien.

Op www.inspraaknotaruimte.nl kunt u de adresgegevens vinden van alle inzagelocaties.

De Ontwerp-Nota Ruimte wordt openbaar beschikbaar gesteld en gepubliceerd in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO), zie www.omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart. De tekst zoals gepubliceerd in het DSO is de geldende tekst.

UW REACTIE IS WELKOM

U kunt van maandag 6 oktober tot en met maandag 15 december 2025 reageren op de Ontwerp-Nota Ruimte, het planMER en de passende beoordeling. Dit heet het indienen van een zienswijze.

U kunt op drie manieren reageren:

- **Digitaal** Bij voorkeur ontvangen wij uw reactie via www.inspraaknotaruimte.nl.

- **Mondeling** Voor het noteren van uw mondelinge reactie kunt u tijdens kantooruren een afspraak maken via telefoonnummer 0704266642.
- **Per post** Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, DGRO – Directie Ruimtelijk Beleid, o.v.v. Nota Ruimte, Postbus 20011, 2500 EA Den Haag

Na het indienen van een zienswijze ontvangt u hiervan een ontvangstbevestiging. Wij gaan zorgvuldig om met uw persoonsgegevens en gebruiken deze alleen voor het doel waarvoor u ze heeft aangeleverd. Ook bewaren wij uw gegevens niet langer dan nodig.

WIE KAN REAGEREN?

Iedereen kan van maandag 6 oktober tot en met maandag 15 december 2025 reageren op de documenten.

De Ontwerp-Nota Ruimte wordt ook voorgelegd aan de relevante bestuursorganen in Nederland en in omliggende landen en aan diverse wettelijke adviseurs. Daarnaast wordt de Commissie voor de milieueffectrapportage (Cie. mer) om advies gevraagd.

WAT GEBEURT ER MET UW REACTIE EN WAT IS HET VERVOLG?

Na sluiting van de termijn worden alle binnengekomen zienswijzen en reacties zorgvuldig gelezen en beoordeeld. De ontvangen zienswijzen, de reacties van bestuursorganen en wettelijke adviseurs en het advies van de Cie. mer worden meegewogen bij het vaststellen van de Nota Ruimte.

De ontvangen zienswijzen en reacties worden gebundeld in een Nota van Antwoord. In dit document wordt ook de reactie van het kabinet op de zienswijzen opgenomen. De Nota van Antwoord wordt samen met de definitieve Nota Ruimte gepubliceerd.

WILT U HULP VAN HET INFORMATIEPUNT DIGITALE OVERHEID?

Contact met de overheid gaat steeds vaker digitaal. Veel mensen vinden dit lastig. Kunt u wel wat hulp gebruiken of kent u iemand die hulp nodig heeft? Kom langs in de bibliotheek, bij het Informatiepunt Digitale Overheid.

De Informatiepunten Digitale Overheid zijn er voor mensen die moeite hebben met digitale dienstverlening en vragen hebben over het zaken doen met de overheid. De Informatiepunten zijn ondergebracht in de bibliotheken. U kunt hier zonder afspraak binnenlopen voor ondersteuning bij vragen over websites van de overheid, bijvoorbeeld voor het digitaal raadplegen van documenten behorend bij dit project of het digitaal indienen van een zienswijze. Voor meer informatie kunt u terecht op de website: Externe link: www.informatiepuntdigitaleoverheid.nl

WILT U MEER INFORMATIE?

Meer informatie over de Nota Ruimte en alle bijbehorende stukken vindt u op www.inspraaknotaruimte.nl. Heeft u naar aanleiding daarvan nog vragen? Mail dan naar inspraaknotaruimte@minbzk.nl.